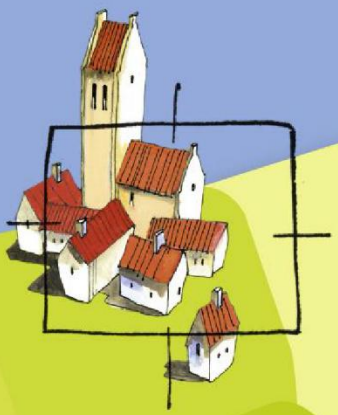
Natuurtoets Van Spilbergenkade, Hoogezand

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Natuurtoets Van Spilbergenkade, Hoogezand

20 januari 2025
Projectnummer P002563

Ruimte voor de leefomgeving

BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Inhoudsopgave

1 Inleiding 4

1.1 Plangebied en voornemen 4

2 Soortenbescherming 6

2.1 Wet- en regelgeving 6

2.1.1 Algemene zorgplicht 6

2.1.2 Flora- en fauna-activiteiten 6

2.2 Inventarisatie 7

2.2.1 Vaatplanten 7

2.2.2 Vogels 7

2.2.3 Vleermuizen 8

2.2.4 Grondgebonden zoogdieren 9

2.2.5 Amfibieën 9

2.2.6 Dagvlinders 10

2.2.7 Libellen 10

2.2.8 Overige beschermde soortgroepen 10

2.2.9 Overige soortgroepen van Rode lijsten 10

2.3 Toetsing 10

2.3.1 Vaatplanten 10

2.3.2 Vogels 10

2.3.3 Vleermuizen 11

2.3.4 Grondgebonden zoogdieren 11

2.3.5 Amfibieën 11

2.3.6 Overige beschermde soortgroepen 11

2.3.7 Overige rode lijstsoorten 12

3 Gebiedsbescherming 13

3.1 Wet- en regelgeving 13

3.1.1 Natura 2000-gebieden 13

3.1.2 Natuurnetwerk Nederland 14

3.2 Inventarisatie 14

3.3 Toetsing 14

3.3.1 Natura 2000-gebieden 14

3.3.2 Natuurnetwerk Nederland en leefgebieden akker- en weidevogels 14

4 Beschermde houtopstanden 15

4.1 Wet- en regelgeving 15

4.2 Inventarisatie en toetsing 15

5 Conclusie 16

5.1 Soortenbescherming 16
5.1.1 Zorgplichtmaatregelen 16
5.2 Gebiedsbescherming 17
5.3 Houtopstanden 17

1 Inleiding

De initiatiefnemer werkt aan de herstructurering van het gebied Hoogezand Noord. Onderdeel van de herstructurering is de herontwikkeling van de Van Spilbergenkade. Doel is om te komen tot een herontwikkeling van het gebied met woningen. Naast de realisatie van woningen voorziet het plan ook in de herstructurering van de openbare voorzieningen zoals wegen en groen. Hiervoor wordt een ruimtelijke procedure doorlopen.
Voor een deel van het gebied Hoogezand Noord zijn er ecologische quickscans uitgevoerd in 2022 en 2023. Het terrein van Spilbergenkade is echter nog niet onderzocht en wordt in deze natuurtoets behandeld.
Het doel van deze natuurtoets is om na te gaan of het plan vanuit ecologisch oogpunt uitvoerbaar is.
Uit de natuurtoets kan blijken dat aanvullend onderzoek in het kader van de Omgevingswet (Ow) of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is.

Veldbezoek
Het plangebied is ten behoeve van de natuurtoets op 18 december bezocht door een ecoloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: bewolkt, droog, circa 9˚C en er stond matige wind (4-5 bft).

1.1 Plangebied en voornemen

Het plangebied betreft een terrein tussen de van Spilbergenkade en de Roggeveenstraat in het noorden van Hoogezand (figuur 1). Het plangebied ligt ten zuiden van het Winschoterdiep. Aan de oostzijde wordt het plangebied begrenst door een parkeerplaats, in het westen door een weg, in het zuiden door een weg met een rij garageboxen en in het noorden door het Winschoterdiep. Het terrein is grotendeels verhard door beton- en stelconplaten. Alleen in het zuidoosten is een klein gazonnetje aanwezig. Het terrein wordt gebruikt voor opslag van bouwmaterialen, opgestapelde pellets en haspels met buizen en groenresten zoals bladeren. Er staan enkele jonge bomen op en rond het terrein, en tussen de verharding groeien planten. De kade heeft geen begroeiing. Het appartementencomplex aan de Houtmanstraat (nummer 29 t/m 45) in het zuidoosten van het project gebied behoort ook tot het plangebied, en bestaat uit een gebouw uit 1960 van vier verdiepingen, opgetrokken uit baksteen met een plat dak.

Het plangebied is onderdeel van een groter gebied dat wordt herontwikkeld voor de bouw van woningen. Hierbij wordt vegetatie verwijderd en grond vergraven. Mogelijk worden ook werkzaamheden aan de kade uitgevoerd.
Het is onbekend of het pand aan de Houtmanstraat wordt gesloopt, verbouwd of blijft bestaan in de huidige vorm.

Figuur 1. Plangebied (rood omlijnd). Bron luchtfoto: Regels op de Kaart.

Foto's 1 t/m 4. Impressie van het plangebied op 18 december 2024. Met linksboven overzicht van het braakliggende terrein, rechtsboven de kade, linksonder het appartementengebouw Houtmanstraat 29-41 en rechtsonder het zuidelijke deel van het terrein met de aangrenzende rij garageboxen.

2 Soortenbescherming

2.1 Wet- en regelgeving

2.1.1 Algemene zorgplicht

Voor de gehele fysieke leefomgeving geldt een algemene zorgplicht (artikelen 1.6, 1.7 en 1.7a Omgevingswet). Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving als gevolg van activiteiten redelijkerwijs zoveel mogelijk worden voorkomen of beperkt. In geval van aanzienlijke nadelige gevolgen kunnen activiteiten op grond van deze zorgplicht ook worden verboden (artikel 1.7a Omgevingswet).

2.1.2 Flora- en fauna-activiteiten

Sommige activiteiten kunnen negatieve effecten hebben op beschermde dieren en planten. In dat geval wordt gesproken van flora- en fauna-activiteiten. De Omgevingswet (Ow) geeft in hoofdstuk 4 algemene regels over activiteiten in de fysieke leefomgeving, waaronder flora- en fauna-activiteiten[1]. In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) zijn de flora- en fauna-activiteiten verder uitgewerkt [2].

SPECIFIEKE ZORGPLICHT

Er geldt een specifieke zorgplicht voor flora- en fauna-activiteiten (artikel 11.27 Bal). Deze zorgplicht houdt in dat degene die een flora- en fauna-activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben, maatregelen moet nemen om die gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken of achterwege te laten. Deze plicht houdt in ieder geval in dat onderzoek moet worden verricht naar de aanwezigheid van de soorten en naar voor deze soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats in het plangebied of in de nabijheid van het plangebied, zoals genoemd in artikel 11.27, lid 2a Bal. Hieronder vallen alle soorten van de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en soorten genoemd in bijlage IX van het Bal of in de Nederlandse Rode lijsten (artikel 2.19, lid 5, sub a, sub 3 Ow). Op de Rode lijsten staan soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen, ingedeeld in verschillende categorieën voor mate van bedreiging (van gevoelig tot verdwenen uit Nederland).

VERGUNNINGPLICHT

Voor het uitvoeren van een flora- en fauna-activiteit is in beginsel een omgevingsvergunning ingevolge de Omgevingswet (artikel 5.1, lid 2, sub g) en het Bal (zie hierna) nodig. De vergunningplicht geldt voor negatieve effecten op:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn (paragraaf 11.2.2, artikelen 11.37-11.45 Bal);
- dier- en plantensoorten die zijn beschermd op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (paragraaf 11.2.3, artikelen 11.46-11.53 Bal);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage IX van het Bal (paragraaf 11.2.4, artikelen 11.54-11.59 Bal).

[1] Voor het begrip flora- en fauna-activiteit zie bijlage bij Ow artikel 1.1.

[2] Artikelen 11.27 en 11.28 en de paragrafen 11.2.2 tot en met 11.2.5 Bal.

VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN

In het Bal zijn daarnaast vergunningvrije gevallen aangewezen waarvoor, zoals de naam al zegt, geen vergunning nodig is. Het gaat hierbij om flora- en fauna-activiteiten die zijn aangewezen in een programma, een omgevingsverordening, een ministeriële regeling of een gedragscode. Aan het aanwijzen van vergunningvrije gevallen zijn wel eisen verbonden die verschillen per beschermingstype. Voor Vogelrichtlijnsoorten staan deze omschreven in artikelen 11.41-11.45 Bal, voor Habitatrichtlijnsoorten in artikelen 11.49-11.53 Bal en voor andere soorten in artikelen 11.55-11.59 Bal.

2.2 Inventarisatie

Uit het raadplegen van gegevens van de laatste vijf jaar in de Nationale Databank Flora en Fauna[3] (NDFF) op 17 december 2025 blijkt dat in de directe omgeving (binnen 2 km) van het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. In dit geval gaat het specifiek om vogels met essentiële nesten, vleermuizen, grondgebonden zoogdieren, amfibieën, dagvlinders en een libel. Ook zijn verschillende rode lijstsoorten bekend in de omgeving van het plangebied. Hierna worden per soortgroep alle relevante soorten besproken.

2.2.1 Vaatplanten

De vegetatie in het plangebied bestaat voornamelijk uit algemene soorten die tussen de verharding groeien zoals Engels raaigras, smalle weegbree, duizendblad en veldzuring. De jonge bomen zijn es en gewone esdoorn. Beschermde planten zijn tijdens het veldbezoek niet aantroffen en uit de omgeving is alleen grote leeuwenklauw bekend (NDFF). De waarneming van grote leeuwenklauw betreft één exemplaar uit maart 2020 op circa 260 meter zuidoostelijk van het plangebied. De habitat van grote leeuwenklauw bestaat uit vochtige tot droge, goed drainerende, kalkhoudende zand- of leembodems. Gezien de terreingesteldheid die afwijkt van de habitateisen en de waarneming van slechts één exemplaar in de nabije omgeving kunnen beschermde plantensoorten worden uitgesloten.

In de omgeving zijn 30 soorten vaatplanten van de Rode lijst waargenomen. Gezien de terreininrichting, en de zeldzaamheid en habitateisen van deze soorten, worden deze soorten niet in het plangebied verwacht.

2.2.2 Vogels

NESTEN

Uit de omgeving van het plangebied zijn verschillende vogelsoorten bekend waarvan het nest als essentieel kan worden beschouwd (nesten worden ook gebruikt als vaste rustplaats of de nesten worden ieder jaar gebruikt) zoals huismus, roek en gierzwaluw (NDFF). De bebouwing is vanwege het platte dak ongeschikt als nestgelegenheid voor soorten als huismus of gierzwaluw. Er zijn geen nesten aangetroffen in de jonge bomen. Mede gelet op de relatief open omgeving van het terrein kan de aanwezigheid van essentiële nesten worden uitgesloten.

[3] De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.

Nesten van overige algemene en rode lijstsoorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd. De jonge bomen en struiken in het plangebied zijn matig geschikt als broedgelegenheid voor algemene soorten zoals merel, winterkoning en houtduif. Uit de omgeving is een aantal overige, niet jaarrond beschermde soorten van de Rode lijst bekend, zoals keep, kneu en ringmus. Het plangebied is niet geschikt als broedbiotoop voor deze soorten.

FOERAGEERGEBIED

Het plangebied is door de ligging in de bebouwde kom marginaal geschikt als onderdeel van het foerageergebied van vogels waarvan het nest als essentieel kan worden beschouwd, zoals huismus.

OVERIGE SOORTEN

Nesten van overige algemene en rode lijstsoorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd. De jonge bomen en struiken in het plangebied zijn matig geschikt als broedgelegenheid voor algemene soorten zoals merel, winterkoning en houtduif. Uit de omgeving is een aantal overige, niet jaarrond beschermde soorten van de Rode lijst bekend, zoals keep, kneu en ringmus. Het plangebied is niet geschikt als broedbiotoop voor deze soorten.

2.2.3 Vleermuizen

VERBLIJFPLAATSEN

Uit de omgeving van het plangebied zijn drie vleermuissoorten bekend, namelijk gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger (NDFF). Het Winschoterdiep is geschikt als habitat voor de meervleermuis en de koloniekaart meervleermuis (V20240520) geeft aan er in dit deel van Groningen mannenverblijfplaatsen van meervleermuis aangetroffen zijn. Vanwege de aanwezigheid van open stootvoegen in de zuidzijde van de bakstenen gevel van het appartementencomplex kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen, zoals laatvlieger, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en meervleermuis niet worden uitgesloten (zie foto 5). Vleermuizen kunnen via de open stootvoegen toegang tot de spouwmuur krijgen. In de opgaande beplanting zijn geen holtes, spleten of scheuren aangetroffen waarin vleermuizen kunnen verblijven.

Foto 5. Voorbeeld van open stootvoegen in de gevel.

FOERAGEERGEBIED
Het terrein kan onderdeel vormen van het foerageergebied van verschillende soorten vleermuizen. Met name is het Winschoterdiep geschikt als foerageergebied voor water- en meervleermuizen

VLIEGROUTE
Er zijn geen doorgaande structuren van opgaande beplanting aanwezig. De aanwezigheid van (essentiële) vliegroutes binnen het plangebied kan hierdoor worden uitgesloten. Het Winschoterdiep is wel geschikt als vliegroute voor vleermuizen, zoals meervleermuis.

2.2.4 Grondgebonden zoogdieren

VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN
Het plangebied vormt marginaal geschikt leefgebied voor een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals huisspitsmuis. Deze soorten zijn in bijlage 6 van de Omgevingsverordening Groningen aangewezen als vergunningvrije gevallen bij flora- en fauna-activiteiten.

NIET-VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN
In de directe omgeving van het plangebied is het voorkomen van niet-vergunningvrije gevallen als bever, bunzing, eekhoorn, haas, otter en steenmarter bekend (NDFF). Vanwege de steile kade, en het ontbreken van begroeiing langs de kade kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van otter en bever op voorhand worden uitgesloten. Geschikt leefgebied en verblijfplaatsen voor kleine marterachtigen zoals houtstapels of takkenrillen, zijn niet aangetroffen in het plangebied. De aanwezigheid van kleine marterachtigen kan uitgesloten worden. Geschikte verblijfplaatsen voor steenmarter (zoals gebouwen met geschikte openingen) zijn niet aanwezig in het plangebied en het plangebied is als foerageergebied voor steenmarter maar marginaal geschikt. De aanwezigheid van steenmarter kan worden uitgesloten. Er zijn geen nesten van eekhoorn aangetroffen in de jonge bomen in het plangebied; het plangebied vormt ook geen geschikt leefgebied voor deze soort. Voor haas is het plangebied niet geschikt als leefgebied.
De aanwezigheid van deze en andere niet -vergunningvrije grondgebonden zoogdieren kan uitgesloten worden.

2.2.5 Amfibieën

VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN
Het plangebied vormt door de steile kade van het Winschoterdiep en het ontbreken van begroeiing maar marginaal geschikt landbiotoop voor algemene amfibieënsoorten, zoals gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander (NDFF). Deze soorten zijn in bijlage 5 van de Omgevingsverordening Groningen aangewezen als vergunningvrije gevallen bij flora- en fauna-activiteiten.

NIET-VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN
Uit de omgeving van het plangebied zijn geen niet-vergunningvrije amfibieën bekend (NDFF). Vanwege de terreingesteldheid in het plangebied is geschikt leefgebied voor deze soorten ook niet aanwezig. De aanwezigheid van deze meer kritische amfibieënsoorten kan uitgesloten worden.

2.2.6 Dagvlinders

Uit de omgeving zijn de beschermde dagvlindersoorten grote vos en grote weerschijnvlinder bekend (NDFF). Grote vos is een vlindersoort die veel zwervend wordt aangetroffen. Deze vlindersoort heeft als waardplant vooral iep, maar ook zoete kers en populier. Deze soorten zijn niet aanwezig. Ook grote weerschijnvlinder is een vlindersoort die zwervend wordt aangetroffen. Deze vlindersoort heeft als waardplant diverse soorten wilg; wilgen zijn niet aanwezig op het terrein. De aanwezigheid van zowel grote vos als grote weerschijnvlinder kan worden uitgesloten.

Daarnaast zijn kleine parelmoervlinder, oranje zandoogje en rouwmantel, soorten van de Rode lijst dagvlinders, in de directe omgeving waargenomen (NDFF). Oranje zandoogje is vooral aan te treffen bij ruige, kruidenrijke plaatsen in de halfschaduw, vaak in de buurt van struiken, struweel of bos. Dit habitat is niet aanwezig in het plangebied. Kleine parelmoervlinder leeft in open pioniervegetaties en schrale, droge, warme graslanden met kale grond. Ook deze habitats zijn niet aanwezig in het plangebied. De waarneming van rouwmantel betreft een incidentiele waarneming van een zwervend dier, deze soort heeft geen populaties in Nederland.

2.2.7 Libellen

Uit de omgeving is de beschermde libellensoort groene glazenmaker bekend (NDFF). Geschikt habitat, zoals verlandingzones in laagveenmoerassen en vennen, is niet aanwezig in het plangebied.

2.2.8 Overige beschermde soortgroepen

Overige beschermde soorten uit de soortgroepen vissen, reptielen en overige ongewervelden zijn niet uit de directe omgeving bekend (NDFF). Het plangebied biedt beschermde soorten van deze soortgroepen ook geen geschikt leefgebied. Hierdoor kan de aanwezigheid van beschermde vissen, reptielen en overige ongewervelden worden uitgesloten.

2.2.9 Overige soortgroepen van Rode lijsten

Uit de omgeving van het plangebied zijn een aantal soorten van de Rode lijsten weekdieren, bijen, krekels, korstmossen en schimmels bekend. (NDFF). Gezien de terreingesteldheid en de biotoopvereisten worden deze soorten niet in het plangebied verwacht.

2.3 Toetsing

2.3.1 Vaatplanten

Negatieve effecten op beschermde plantensoorten en soorten van de rode lijst kunnen worden uitgesloten. Voor deze soorten hoeft geen vergunning te worden aangevraagd. Er worden maatregelen genomen om negatieve effecten op deze soorten te voorkomen of te verminderen, zoals het in het gebied houden van grond (zaadbank).

2.3.2 Vogels

NESTEN

Het vernietigen of verstoren van in gebruik zijnde nesten is bij wet verboden. Dit kan worden voorkomen door de werkzaamheden aan bomen en struiken buiten het broedseizoen uit te voeren. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is,

ongeacht de periode. De meeste vogels broeden tussen half maart en half juli, maar ook in de periode half februari tot eind september kunnen broedgevallen voorkomen.

FOERAGEERGEBIED
Het plangebied vormt maar een klein onderdeel van mogelijk foerageergebied van een soort als huismus. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vogels met essentiële nesten door verlies van foerageergebied treden niet op.

2.3.3 Vleermuizen

VERBLIJFPLAATSEN
De aanwezigheid van verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, meervleermuis en laatvlieger in het appartementencomplex kan niet op voorhand worden uitgesloten. Als dit appartementencomplex gesloopt of verbouwd wordt is nader onderzoek nodig om vleermuisverblijfplaatsen in het plangebied vast te stellen dan wel uit te sluiten.

FOERAGEERGEBIED/VLIEGROUTE
Het plangebied zal naar verwachting na uitvoering van het plan niet ongeschikt worden voor vleermuizen. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vleermuizen door verlies van foerageergebied treedt niet op.
Het Winschoterdiep is wel geschikt als vliegroute voor vleermuizen, zoals meervleermuis.. Verstoring van vleermuizen door verlichting op het oppervlaktewater dient te worden voorkomen door geen directe uitstraling van kunstlicht op het oppervlaktewater te vooroorzaken.

2.3.4 Grondgebonden zoogdieren

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten vallen onder de vergunningvrije gevallen, zoals benoemd in de Omgevingsverordening Groningen. Voor deze soorten hoeft geen vergunning te worden aangevraagd. Wel gelden voor deze soorten de zorgplichten van de Omgevingswet. Er worden maatregelen genomen om negatieve effecten op deze soorten te voorkomen of verminderen.

2.3.5 Amfibieën

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieënsoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. Voor deze soorten hoeft geen vergunning te worden aangevraagd. Wel gelden voor deze soorten de zorgplichten van de Omgevingswet. Er worden maatregelen genomen om negatieve effecten op deze soorten te voorkomen of verminderen.

2.3.6 Overige beschermde soortgroepen

Op alle overige beschermde soorten kunnen negatieve effecten worden uitgesloten, omdat de aanwezigheid van deze soorten kan worden uitgesloten.

2.3.7 Overige rode lijstsoorten

Op overige rode lijstsoorten kunnen negatieve effecten worden uitgesloten, omdat de aanwezigheid van deze soorten kan worden uitgesloten.

3 Gebiedsbescherming

3.1 Wet- en regelgeving

Voor het onderhavige plangebied is de onderstaande wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant.

3.1.1 Natura 2000-gebieden

Sommige activiteiten kunnen gevolgen hebben voor Natura 2000-gebieden of bijzondere nationale natuurgebieden. De Omgevingswet (Ow) geeft in hoofdstuk 4 algemene regels over activiteiten in de fysieke leefomgeving, waaronder Natura 2000-activiteiten[4] en activiteiten met mogelijke verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied. In het Besluit activiteiten leefomgeving (afdeling 11.1) zijn deze activiteiten verder uitgewerkt. Relevant is dat het hierbij gaat om activiteiten die afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben. Daarnaast moet ook rekening worden gehouden met externe werking. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

Specifieke zorgplicht

Er geldt een specifieke zorgplicht voor activiteiten die verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kunnen hebben (artikel 11.6 Bal). Deze zorgplicht houdt in dat degene die een dergelijke activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben met het oog op de natuurbescherming (paragraaf 11.1.2 Bal), maatregelen moet nemen om die gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken of achterwege te laten. Deze plicht houdt in ieder geval in dat wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten (artikel 11.6, lid 2 Bal). Daarbij moet ook rekening worden gehouden met externe werking. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

Vergunningplicht

Voor het uitvoeren van een Natura 2000-activiteit is in beginsel een omgevingsvergunning ingevolge de Omgevingswet (artikel 11.6) nodig.

Vergunningvrije gevallen

In het Besluit activiteiten leefomgeving zijn daarnaast vergunningvrije gevallen aangewezen waarvoor, zoals de naam al zegt, geen vergunning nodig is. Het gaat hierbij om Natura 2000-activiteiten die zijn aangewezen in een programma, een omgevingsverordening of een ministeriële regeling (artikelen 11.18 tot en met 11.21 Bal).

[4] Voor het begrip Natura 2000-activiteit, zie bijlage bij Omgevingswet artikel 1.1.

3.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland. Dit netwerk moet voldoende robuust zijn voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor de provincie Groningen uitgewerkt in de Omgevingsverordening Groningen.

3.2 Inventarisatie

De gronden van het plangebied zijn niet aangewezen als beschermde gebieden. Op circa 2,8 km ten westen van het plangebied bevindt zich het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Zuidlaardermeer'. Westelijk van het plangebied ligt het op 2,7 km het dichtstbijzijnde NNN en op 2,5 km zuidelijk ligt het dichtstbijzijnde leefgebied akkervogels. Westelijk van het plangebied ligt het dichtstbijzijnde leefgebied weidevogels op 5,8 km afstand en op 2,5 kilometer zuidelijk ten opzichte van het plangebied ligt het dichtstbijzijnde bos- en natuurgebied buiten het NNN.

3.3 Toetsing

3.3.1 Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt niet direct grenzend aan het Natura 2000-gebied 'Zuidlaardermeer'. Het wordt ervan gescheiden door bebouwing, agrarisch gebied en wegen. Hierdoor kunnen de meeste negatieve effecten, zoals verstoring door licht of geluid, op voorhand worden uitgesloten.

Tijdens de aanleg- en gebruiksfase kan sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Daarom dient een AERIUS-berekening uitgevoerd te worden. Hieruit blijkt dat of er sprake is van stikstofdepositie boven 0,00 mol N/ha/ja in stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden van soorten binnen Natura 2000-gebieden.

3.3.2 Natuurnetwerk Nederland en leefgebieden akker- en weidevogels

De plannen leiden niet tot vermindering van de oppervlakte of de samenhang tussen de gebieden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), leefgebieden voor akker- en weidevogels en/of bos- en natuurgebieden buiten het NNN. De wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN, de leefgebieden voor akker- en weidevogels en de bos- en natuurgebieden buiten het NNN worden niet aangetast. Negatieve effecten op het NNN en overige provinciaal aangewezen gebiedenkunnen hierdoor worden uitgesloten.

4 Beschermde houtopstanden

4.1 Wet- en regelgeving

De Omgevingswet (artikel 4.3) geeft aan dat bij algemene maatregel van bestuur (lees: het Bal) regels worden gesteld die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving, waaronder het vellen en beheren van houtopstanden (artikel 4.3, lid 1, sub o Omgevingswet). In het Bal is een regeling opgenomen voor houtopstanden, hout en houtproductie (afdeling 11.3 Bal). Voor het kappen van houtopstanden geldt een algemene meldplicht (artikel 11.126 Bal) en een herplantingsplicht (artikel 11.129 Bal). In artikel 11.111, lid 2 Bal zijn verschillende uitzonderingen voor de meld- en herplantingsplicht opgenomen. Het Bal beschermt dan ook met name bos van minimaal 1.000 m^2 en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwingscontour houtkap, zoals bedoeld in artikel 5.165b van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). De bebouwingscontour houtkap is vastgelegd in het gemeentelijk omgevingsplan en sluit aan op stedelijk gebied.

4.2 Inventarisatie en toetsing

Het plangebied ligt binnen de bebouwingscontour houtkap, hierdoor zijn in het plangebied geen provinciaal beschermde houtopstanden aanwezig. Aangezien er geen bomen in het plangebied aanwezig zijn die eventueel gekapt kunnen worden is het indienen van een kapmelding bij de provincie Groningen dan ook niet nodig.

5 Conclusie

Voor dit plan is op 18 december 2024 een veldbezoek uitgevoerd en daarnaast zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en om het plangebied uit de NDFF geraadpleegd. Op basis van het veldbezoek en de verspreidingsgegevens kan worden geconcludeerd dat nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen noodzakelijk is. Het plan heeft geen negatieve effecten op Natura-2000 gebied of provinciaal beschermde natuurgebieden.

5.1 Soortenbescherming

Uit de toetsing komt naar voren dat negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen niet op voorhand kunnen worden uitgesloten.
Nader onderzoek is nodig om de aan- of afwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen vast te stellen of uit te sluiten (tabel 1). Uit het nader onderzoek blijkt of een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit noodzakelijk is om te werkzaamheden te mogen uitvoeren.

Het Winschoterdiep is geschikt als vliegroute voor vleermuizen, zoals meervleermuis. Verstoring van vleermuizen door verlichting dient te worden voorkomen worden door geen directe uitstraling van kunstlicht op het oppervlaktewater te vooroorzaken.

Voor de overige soorten is geen omgevingsvergunning nodig, mits de werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels worden uitgevoerd en de zorgplichtmaatregelen in acht worden genomen. Negatieve effecten op broedende vogels worden bij voorkeur voorkomen door buiten het broedseizoen te werken, dus buiten de periode (half februari) half maart tot half juli (eind september). Het is ook mogelijk voor het broedseizoen te starten met de werkzaamheden en continu door te werken. Dan is het waarschijnlijk dat vogels niet in het plangebied gaan broeden vanwege de continue verstoring.

Tabel 1. Overzicht vervolgstappen

Soortgroep	**Vervolgstappen nodig?**
Vaatplanten	Nee
Nesten	Nee, alleen werken buiten broedseizoen
Vleermuizen	Ja, nader onderzoek gewone dwergvleermuis/laatvlieger/ruige dwergvleermuis/meervleermuis en rekening houden met kunstlicht ten aanzien van vliegroute langs het Winschoterdiep
Grondgebonden zoogdieren	Nee, alleen zorgplichtmaatregelen
Amfibieën	Nee, alleen zorgplichtmaatregelen
Overige soorten	Nee

5.1.1 Zorgplichtmaatregelen

Voor andere beschermde soorten of rode lijstsoorten is geen omgevingsvergunning nodig, mits bij uitvoering van de werkzaamheden de zorgplichten van de Omgevingswet in acht wordt genomen. Dit kan door één richting op te werken. Op die manier hebben amfibieën en grondgebonden

zoogdiersoorten voldoende tijd zich te verplaatsen naar een locatie buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden.

5.2 Gebiedsbescherming

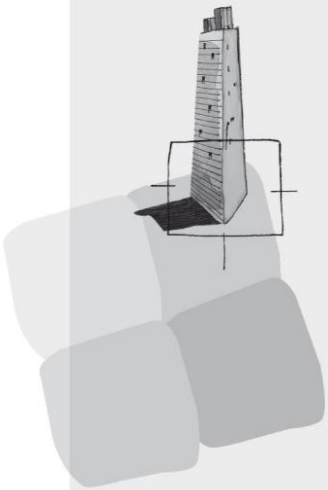
Tijdens de aanleg- en gebruiksfase kan sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Daarom dient een AERIUS-berekening uitgevoerd te worden. Hieruit blijkt dat of er sprake is van stikstofdepositie boven 0,00 mol N/ha/ja in stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden van soorten binnen Natura 2000-gebieden. Het plan is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

5.3 Houtopstanden

Het plan leidt niet tot aantasting van beschermde houtopstanden. Het indienen van een kapmelding bij de provincie Groningen vanwege beschermde houtopstanden is niet nodig.

Colofon

Projectnummer
P002563

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke Ordening en Milieu BNSP
Vaart NZ 48-50
9401 GN Assen

T 0592-31 62 06
E info@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen, Leeuwarden en Amersfoort